PAREMIA
KANCELARIA RADCÓW PRAWNYCH
M. ŻACZEK I PARTNERZY SP. P.

PAREMIA Kancelaria Radców Prawnych
M. Żaczek i Partnerzy Sp. p.

50-439 Wrocław
ul. Kościuszki 142c/1
tel. kom. +48 503 925 810
e-mail: kancelaria@paremia.pl
KRS: 0000276254
NIP: 8992607518
REGON: 020485482

www.paremia.pl

Wrocław, dnia 9 lutego 2021 r.

Szczepienia przeciwko COVID-19 w prywatnym gabinecie lekarskim

Lekarz prowadzący prywatną placówkę medyczną może realizować państwowy program Narodowego Programu Szczepień (NPS), określający metody postępowania ze szczepieniami populacyjnymi, mającymi zapobiegać epidemii SARS-CoV-2. Co wobec tego lekarz - przedsiębiorca - powinien wiedzieć, aby przygotować swoją placówkę do wykonywania takich szczepień? Odpowiedzi na te pytania - w szczególności prawa i obowiązki personelu, które muszą być spełnione, aby prowadzić szczepienia przeciwko COVID-19 przedstawiamy w niniejszym artykule.

Pod koniec roku 2020 Narodowy Fundusz Zdrowia ogłosił nabór do Narodowego Programu Szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Do 11 grudnia 2020 r. zbierał elektroniczne deklaracje od placówek medycznych, które chcą przystąpić do programu. Pierwszeństwo miały, z oczywistych względów, poradnie Podstawowej Opieki Zdrowotnej i te, które miały już umowę z Funduszem na świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej. Nie wyklucza to udziału w tym zamierzeniu placówek prywatnych, jednak aby mogły one brać udział w realizacji programu, muszą zostać spełnione warunki, które zostały wyszczególnione w ogłoszeniu Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 4 grudnia 2020 r.

Złożone przez placówki medyczne deklaracje udziału w Narodowym Programie Szczepień ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 i utworzenia punktów szczepień zostały już rozpatrzone. Jednak, zgodnie z informacją zamieszczoną na stronach NFZ, zgłoszenia złożone po ogłoszeniu Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 4 grudnia 2020 r. zachowują

ważność. Jeżeli podmiot leczniczy chciałby dokonać modyfikacji zadeklarowanych warunków, powinien złożyć ponownie nowe zgłoszenie. W takim przypadku ważne będzie zgłoszenie złożone z datą późniejszą.

Powyższe informacje należy rozumieć w ten sposób, że NFZ nie wyklucza zwiększenia ilości placówek, które będą mogły dokonywać szczepień przeciwko COVID-19, zwłaszcza w sytuacji wznowienia/zwiększenia puli dostaw szczepionki dla Polski.

Obecnie szczepienia przeciw COVID-19 dokonywane są szczepionką mRNA do czynnego uodparniania osób w wieku od 16 lat w celu zapobiegania chorobie wywołanej przez wirus SARS-CoV-2 (produkt COMIRNATY), dla której zostało wydane warunkowe pozwolenie na dopuszczenie do obrotu w Unii Europejskiej.

Szczepionka COMINRATY wymaga bardzo specjalistycznego traktowania (transport w warunkach określonych przez producenta), jednak większość z tych obostrzeń nie dotyczy placówki wykonującej szczepienie, gdyż zamówiona przez placówkę medyczną partia szczepionek trafia do niej z hurtowni farmaceutycznej już w stanie rozmrożonym. Osoba odbierająca zamówioną partię szczepionek w danej placówce powinna jednak wykonać określone czynności, takie jak:

- zweryfikować zabezpieczenia,
- przeliczyć liczbę fiolek,
- sprawdzić w szczególności etykietę zawierającą datę przydatności,
- umieścić fiolki razem z kartonikiem transportowym w lodówce (temp. od 2°C do 8°C),
- nadzorować warunki chłodnicze przy pomocy całodobowego rejestratora temperatury.

Zanim dojdzie do odbioru przesyłki ze szczepionkami w placówce medycznej, przed tą placówką stoi wiele wyzwań, zwłaszcza organizacyjnych. Poza wymogiem Ministerstwa Zdrowia, aby punkt szczepień był dobrze oznakowany (na stronach MZ są nawet do pobrania gotowe oznaczenia i plansze), dość szczegółowo warunki, jakie prywatna placówka medyczna powinna spełnić, aby zostać dopuszczoną do NPS, określa Ogłoszenie Prezesa Narodowego

Funduszu Zdrowia z dnia 4 grudnia 2020 r. Warunki te można podzielić na kilka grup, które przedstawiamy poniżej.

WYMAGANIA ORGANIZACYJNE:

- prowadzenie szczepień przez co najmniej 5 dni w tygodniu,
- prowadzenie szczepień przez zespół wyjazdowy (w szczególności w miejscu zamieszkania/pobytu pacjenta, któremu stan zdrowia uniemożliwia samodzielne dotarcie do punktu szczepień); opcjonalnie – prowadzenie szczepień obejmujących organizację transportu z miejsca zamieszkania/pobytu i odwiezienie po szczepieniu osób, którym stan zdrowia uniemożliwia samodzielne dotarcie do punktu szczepień,
- zdolność do wykonywania co najmniej 180 szczepień tygodniowo przez jeden zespół szczepiący w punkcie szczepień; w przypadku np. mniejszego zainteresowania szczepieniem ze strony pacjentów lub innych, niezależnych od placówki przyczyn, liczba wykonanych szczepień może być mniejsza,
- odpowiednia organizacja procesu szczepienia - uwzględniająca separację osób szczepionych od pozostałych pacjentów, co może być realizowane poprzez wyodrębnienie lokalu (gabinet lekarski, zabiegowy, obserwacyjny), recepcji i ciągów komunikacyjnych lub rozdzielenie harmonogramów przyjęć,
- wykorzystanie systemu informatycznego udostępnionego przez CEZ do obsługi skierowań, rejestracji pacjentów, ewidencji szczepień i dystrybucji szczepionek – wymagany jest dostęp do komputera z dostępem do internetu.

WYMAGANIA OSOBOWE (dla jednego zespołu szczepiącego, w tym również zespołów mobilnych):

- lekarz lub felczer; pielęgniarka lub położna lub higienistka szkolna lub ratownik medyczny lub osoba wykonująca inny zawód medyczny posiadająca wymagane uprawnienia i kwalifikacje; kwalifikacji do szczepienia i zaszczepienia może dokonywać ta sama osoba (lekarz),
- osoba będąca koordynatorem punktu szczepień (np. rejestratorka).

WARUNKI LOKALOWE I WYPOSAŻENIE PUNKTU SZCZEPIEŃ:

- wyodrębnione stanowiska: punkt badań, stanowisko szczepień, poczekalnia dla osób szczepionych (punkt badań i stanowisko szczepień, powinny być oddzielone, co najmniej parawanem),
- co najmniej jedna umywalka z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki, toalety dla personelu i pacjentów w miejscu udzielania świadczenia.

WYPOSAŻENIE AMBULATORYJNEGO PUNKTU SZCZEPIEŃ

(dotyczy także pomieszczeń czasowo przystosowanych do udzielania szczepień):

- sprzęt biurowy (biurko, krzesła dla lekarza, pielęgniarki i osoby szczepionej, szafka/pudełko na dokumentację medyczną, telefon),
- sprzęt komputerowy (komputer, drukarka) z dostępem do Internetu,
- kozetka lekarska (zalecana),
- szafka/stolik na artykuły sanitarne i inne materiały medyczne,
- stolik do przygotowania szczepionki,
- zestaw do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej, w tym zestaw przeciwwstrząsowy (zestawy do przetaczania płynów infuzyjnych),
- aparat do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi,
- stetoskop,
- środki do odkażania i dezynfekcji,
- środki do dezynfekcji powierzchni dotykowych,
- termometr,
- lodówka, urządzenie chłodnicze – z wolną przestrzenią do przechowywania szczepionek,
- pojemniki na odpady medyczne (z tworzywa sztywnego, odpornego na przekłucie lub przecięcie, pojemnika jednorazowego użycia (zabezpieczenie odpadów medycznych oraz zapewnienie ich odbioru i utylizacji).

WYPOSAŻENIE MOBILNEGO PUNKTU SZCZEPIEŃ:

- zestaw do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej, w tym zestaw przeciwwstrząsowy (zestawy do przetaczania płynów infuzyjnych),

- aparat do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi,
- pojemnik do przechowywania szczepionki,
- stetoskop,
- środki do odkażania i dezynfekcji,
- środki do dezynfekcji powierzchni dotykowych,
- termometr,
- dostęp do sprzętu komputerowego (laptop, drukarka) z dostępem do Internetu.

Analizując podane wyżej wymogi można dojść do przekonania, że są one bardzo rozbudowane i trudne do spełnienia, zwłaszcza przez niewielkie placówki medyczne lub lekarzy posiadających/wynajmujących lokal z przeznaczeniem na gabinet. Być może właśnie to było przyczyną, że do NPS zgłosiło się stosunkowo niewiele prywatnych placówek medycznych.

Mając na względzie (pomijając całkowicie w tym miejscu problem ograniczonej ilości lub w ogóle braku szczepionek) chaos organizacyjny, jaki powstał po rozpoczęciu zapisów na szczepienia oraz fakt, że wybrane przez NFZ podmioty nie są w stanie prowadzić szczepień na taką skalę, aby w miarę krótkim czasie w naszym społeczeństwie osiągnąć odporność populacyjną, warto byłoby zastanowić się nad uproszczeniem wymagań i ograniczyć je do absolutnie niezbędnych. Wtedy lekarze prowadzący działalność gospodarczą w formie niewielkiej lecznicy lub nawet gabinetu lekarskiego mieliby więcej powodów do przystąpienia do programu szczepień, a tym samym mogliby wspomóc w szczepieniach wybrane do NPS placówki medyczne.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że szczepienia są odpłatne i podmiot leczniczy ma otrzymać wynagrodzenie za faktyczną liczbę zaszczepionych pacjentów. Fundusz deklaruje nawet zapłatę za szczepienie osób nieubezpieczonych, w tym bezdomnych. Co więcej wynagrodzenie jest naliczane za każde podanie szczepionki.

Szczepienia ochronne przeciwko COVID-19 dają nadzieję na zakończenie rozprzestrzeniania się koronawirusa, a co za tym idzie na względny powrót do życia, jakie prowadziliśmy przed nastaniem pandemii. W moim przekonaniu zwiększenie liczby placówek medycznych wykonujących szczepienia byłoby korzystne dla nas wszystkich i jako pacjentów i jako

społeczeństwa, które mocno już odczuwa poważne skutki pandemii i wszystkich obostrzeń z nią związanych. Warunek jest jeden… że będziemy mieli czym się szczepić.

Dagmara Żaczek-Pawlak
Radca prawny